oſtenditur · vbi legitur ꝙ cū filij
iſrahel dn̄m laudātes: decātaſſent
Confitemini dn̄o quoniā bonus:
ſtatim impleuit gloria dei templū
In quo oſtēdit ꝙ preſens gratia
pure cantantibꝰ pſalmū iſtum: in
quo totiens reperit̄ miſericordia
que eſt oſtiaria paradiſi: p̄ſtans
aditū nobis ad dn̄m noſtrum Je
ſum chriſtū: qui eſt benedictus in
ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Pſal. Cxxxvi.

Super flumī
babi · Titulus · Pſal
mus dauid.

Nico. Et additur ꝓpter Jeremi
am eo ꝙ ſn̄ia huiꝰ pſal.
mi cōſonat lamentatiōibus Jere
mie. quia iſte pſ̄. loquit̄ de deſtru
ctione tēpli: et de babilonica capti
uitate q̄ facta eſt p Nabuchodono
ſor: de qua ꝓphetauit Jeremi. poſt
lxx. annos reditum populū de ca
ptiuitate: ⁊ inſtauratū hierl'm
⁊ templū eiꝰ. de cuiꝰ deſtructiōe et
babilonica captiuitate ad lrām ꝓ
pheta in modū lamentatōis dicit
hoc modo.

Super flumina babilonis ⌋ ꝙ
illa terra habūdat aquis flu
uialibus. ⌊ illic ſedimus ⌋ i. diu ha
bitauimꝰ: ſicut dī Deut. i. Sediſtis
in cades barne multo tpe. ⌊ ⁊ fleui
mus ⌋ habitando ibi in triſticia et
amaritudine. Cuiꝰ cauſa ſubditur
⌊ dū recordaremur ſyon ⌋ i. tēpli
Salomonis incenſi ⁊ deſtructi: qd
fuerat in mōte ſyon. de q̄ deſtructi
one plus affligebant̄ q̄ꝫ de ſua ca
ptiuitate. ⌊ In ſalicibus i medio
eius ⌋ i. in medio babilonis q̄ eſt
plena ſalicibus ꝓpter habūdātiā
fluminū ⌊ ſuſpendimꝰ organa nr̄a ⌋
i. ſubtraximus nos ab om̄i carmi
ne leti

Cal. Quis enī illic ageret
cie. organa dulcia vbi
tempora vite amaris erant lamē
tationibus occupata.

Nico. Cauſa huiꝰ triſticie ad
huc ſubdit̄ cum dicit.
⌊ Quia illic ⌋ i. in babilonia.

Hugo. ⌊ interrogauerūt nos:
qui captiuos duxerūt
nos verba cantionū ⌋ i. canticū
videlꝫ oratiōes ꝓfeſſiōis noſtre. ⌊

Nico. Et ⌋ ſupple gētiles ⌊ q̄ ab
duxerūt nos ⌋ ſ. d iudea
in babilonē captiuos duxerūt nos
⌊ ymnū cantate nobis de canticis
ſyon ⌋ hoc eſt de canticis q̄ cantabā
tur in templo: qd fuit in monte ſy
on. Et ſubdit̄ r̄n̄ſio iudeoꝝ ⌊ Quo
modo cantabimꝰ canticū domini ⌋
videlicet deputatū diuino cultui. ⌊
in terra aliena ⌋ ydolatrie dedita:
q̄ſi dicant. Nullo mō poteſt hoc fie
ri. Nam Balthaſar rex applicans
vaſa diuini cultꝰ vſibus humanis
ſtatim fuit a deo punitus: vt habe
tur daniel. v. ⌊ Si oblitus fuero
tui hierl'm ⌋ i. deſtructionis tue de
cantando canticū leticie q̄ſi oblitꝰ
deſtructionis tue ⌊ obliuioni det̄ de
xtera mea ⌋ i. tota vtꝰ mea p infir
mitatē vel mortē. ⌊ Adhereat lin
gua mea faucibus meis ⌋ ita ꝙ nō
poſſim loqui. ⌊ ſi nō meminero tui ⌋
quaſi cōtinue dolendo de tua deſtru

ctōne no ꝓpoſuero ih̄rl'm in princi
pio leticie mee.⌋ ꝟ. ſi accid̄ere mihi
cā alicuius leticie non recordabor
in principio de tua deſtructione do
lēdo. tūc ſupp̄ puniar a deo ꝓpt̄ q̄d
dī eccle. xi. In die bonoꝝ nō ime
mor ſis maloꝝ⌊ Memor eſto dn̄e
filiorū edom ⌋ ꝟ. ydumeorū de ſēde
tiū de eſau ad puniendū eorū neq̄
ciā⌊in die ih̄rl'm ⌋ ꝟ. deſtructionis
ih̄rl'm i qua fuerunt ydumei con
iuncti babilonijs. incitantes eos
ad totalem deſtructōnē ciuitatis ihe
ruſalem. Ideo ſb̄dit⌊ Qui dicūt ⌋
ꝟ. dixerunt babilonijs⌊exinanite.
exinanite⌋ vſq̄ ad fūdamentū i ea
⌋ ꝟ. totalit̄ extermīnate ih̄rl'm vſq̄
ad fūdamenta. Tūc ꝯſequenter
pſalmiſta petit puniconem babilo
niorum dicens ⌊ Filia babiloīs
⌋ ꝟ. gens babilonica⌊miſera ⌋ In
tranſlacōne hebraica h̄r̄. vaſta
ta ꝟ. deſtructa Preuidit enim rēgnū
babiloīs eſſe deſtruendū p cyruꝫ
ꝛ dariū. Ideo ſb̄ditur⌊ b̄tūs qui re
tribuet tibi retribucōeꝫ tuā ⌋ ꝟ. penā
ſīilem tibi debitā⌊ quā retribuiſti
nobis ⌋ ꝟ. ꝓpt̄ mala que feciſti no
bis⌊ B̄tūs qui tenebit ꝛ allidet: p
uulos ſuos ad petraꝫ ⌋ In tranſla
cōe hebraica h̄r̄. tuos. vbi traſla
cō cōis habet ſuos. Ex quo patꝫ ꝙ
intelligit̄ de puulis babiloīs q̄s
crudeliter interfecerunt medi ꝛ per
ſe in babiloīs deſtructione ſm̄ ꝙ
dicit̄. yſa. xiij. de babilonijs Suſci
tabo ſup vos medos. q̄ argētuꝫ nō
querūt nec auꝝ volunt: ſ; ſagittis
puulos interficient ꝛ lactantibus
vteribus non miſerebuntur. ꝛ ſu

p filios nō parcet oculus eoꝝ. Et pa
ruꝫ ante h̄r̄ ibidē. Infātes eorū al
lidentur in oculis eorū Nam ex cru
delitate accipiebant pueros p pe
des: ꝛ allidebant capita eorū con
tra parietes. Hec iuxta hyſtoriā
dicta
hugo
Moāliter āt pro
ſunt plexta in pſona
iuſtoꝝ lametātiū p ſcolatu hui⁹
vite que plena eſt miſerijs ꝛ p di
lacōne patrie dicit⌊ Sup flūia ba
bilonis ⌋ flūia babilonis ſūt oīa
que hic amantur ꝛ tranſeunt
hugo
More fluminū⌊ illic ⌋ in
tremis iherendo ſed ea
calcādo ꝛ cōtempnēdo⌊ ſedim⁹ ⌋ in
humilitate pſtrati⌊ ꝛ fleuim⁹ ⌋ ꝛ fle
tu ꝯtricōnis p pctīs ꝓprijs ac fle
tu cōpaſſionis p pctīs ac miſerijs
ꝓximoꝝ. necnō fletu deuocōnis
p bn̄ficijs dei receptis ꝛ p dilacōe
patrē celeſtis. vn̄ ſubdit⌊ dūꝫ recor
daremur
caſſio.
q̄ pegnos ſe
ſyon
cognoſcūt in
hoc ſclo. ſuſpirātes deſiderio patrie
ſue. amaras lacrima ꝯfūdūt. qui
ad illaꝫ pmiſſaꝫ pacem hic puenī
re non p̄ualent Aug⁹ Flent
enim mlt̄i fletu babilonis ꝟ. hui⁹
ſeculi ꝛ gaudent gaudio babiloīs
qui gaudent lucris ſcl'i. ꝛ flent de
dampnis Vtrumq̄ de babilonia
eſt Sequitur⌊ i ſalicibus ⌋
Ieronim⁹ ſalix taleꝫ naturam
hꝫ. ē q̄dā lignū ifructuoſuꝫ ꝛ dicit̄
ꝙ ſi q̄s ex illa accipiat potioneꝫ ā
mādueet. filij
hu
In ſalicibus
os non facit
ergo ꝟ. int̄ ho
mines mūdanos ꝛ infructuoſos q̄
rigantur fluminibus babiloīs ꝟ.

qui delectantur in terrenis deſideri
is quales ſunt homines auari: luxu
rioſi: guloſi ciues babilonie. [in me
dio eius] poſiti. [ſuſpendimus orga
na noſtra] i. ſubtraximus ipſis pre
dicationes ſacre ſcripture. Et quare
hoc quos crudeliter interfecerunt me
di et perſe in babilonis deſtructionem
ſecundum quod dicit yſa. xiiij. de babilonijs. [
Quia illic] ſ. in babilonia i. in va
nitate mundi exiſtentes [interrogaue
runt nos] temptantes et deridentes. [qui
captiuos duxerunt nos] vidz mali qui
prauis exemplis et verbis in captiuita
tem peccati nos ducere temptauerunt
per quorum os dyabolus loquens: quia
bonos ducere captiuos. [verba can
tionum] i. interrogauerunt nos vt cum
ipſis cantaremus: et gauderemus: et
biberemus: et comederemus: cum tamen
dominus magis velit nos in hoc mundo
lugere: iuxta illud Iac. v. Agite nunc
diuites. plorate: vlulate in miſerijs
veſtris. [Et] qui abduxerunt nos]
i. qui nos a deo et conſortio bonorum ſepa
re conati ſunt: dixerunt. [ymnum can
tate nobis de canticis ſyon] i. reddi
te nobis rationem quid eſt anima: quid eſt
alia vita: quid eſt infernus: quid eſt pa
radiſus. Huiuſmodi queſtiones faciunt
deriſorie et

Aug. Noli facile hu
curioſe. ic aliquid dicere
noli percutere organum vt ſonet: ſed po
tius ſuſpende. Non enim querunt quid di
ſcant: ſed quid reprehendant. Vere fra
tres ſic eſt. Incipite velle predicare
veritatem quamlibet quam noſtis: et vide
te quod neceſſe ſit vt tales patiamini ir
riſores et exactores veritatis: ple
nos falſitatis. Rndete illis exigenti
bus vobis quod capere non poſſunt. Et dicite
ex fiducia ſancti cantici vii. [Quo
modo cantabimus canticum domi
ni: in terra aliena] ſ.

Caſſ. i. inter indignos qui ſunt
deo alieni. Verba enim do
mini ſancta debent eſſe ſecretorum. Scriptum
eſt enim. Ne miſeritis margaritas
ante porcos. His ergo monet nul
latenus eſſe conſentiendum.

Aug. Anima autem fidelis inter
turbas talium tanquam pidi
tans: erexit animum ad recordationem
ſyon: et conſtruxit ſe in ratione quadam
dicens. [Si] oblitus fuero tui hieru
salem]. Petrus cantor. Illis con
ſentiendo: delectatione temporali fruendo:
et opa bona deſerendo. tunc [obliui
oni detur dextera mea] i. ſalus mea
vel vita mea eterna que per dexteram
deſignatur. Hoc dicit non optando
vt ſalus eius detur obliuioni: ſed po
tius pronunciando. [Adhereat ligua
mea faucibus meis: ſi non memi
nero

Caſſ. Proponit penalem ſe
tui]. cunda conditio: vt in
diuinis laudibus obmuteſcat: ſi obli
tus fuerit hieruſalem celeſtis. Quid
enim probatur deterius eſſe quam illud non
poſſe loqui vnde conſueuit medicina
preſtari. Pſalmodia enim eſt conſola
tio flentium: cura dolentium: ſanitas
egrotorum. Hoc anime remedium: hoc
miſeriarum omnium cognoſcitur eſſe re
fugium. Nam qui tali munere priuatur
ab omni beneficio conſolationis ex
cluditur. [Si] non propoſuero hie
ruſalem in principio leticie mee]

Glo. i. ſi non eſt mihi precipua
leticia de te o hieruſalem

ā in te. Aug⁹ Ibi eniƺ eſt ſum
ma leticia vbi dō pfruemur vbi de
fraťnitate coherēte ſecuri erimus
Null⁹ ibi temptator nos violabit.
nullus ad aliquā illecebrā pcellē
poterit. Morieť ibi oīs neceſſitas:
orietur ibi ſumma felicitas. Deīde
conuertit ſe ad dñm cōtra hoſtes
huius ciuitatis dicens. Memor eſto
filiorum edom .i. amatoruƺ ſeculi
qui ſunt īimici ſāctorū. Naƺ edom
ťrena īťpretatur. libera nos dñe
ab illis .i. die iheruſalem quando
dyaboli et ſui ſequaces ſequeſtra
buntur ab iheruſalē vt ipſi punian
tur. ⁊ boni coronenť. Qui dicut
exinanite exinanite: vſq; ad funda
mentū in ea. Gregori⁹ xv. mor
Sicut ei ſuper fūdamentuƺ edifici
um. ſic ſuper fidem opa cōſtruunť
vſq; ad fūdamentum exinaniſſe
euerſo bñviuendi ope. etiā vtute
fidei diſſipaſſe. Quicūq; enī digna
fidei opa ſuare ɔtempnit. etiā fidē
pdit quā tenere videbatur. Filia
babilonis .i. caro nrā dicit. q̄ cōfu
ſioneƺ nobis pbatur igerē pecca
toꝝ ſed iuſtiſſimā recōpenſacōem
ei optat vt ſicut nos luxuria cōci
tat ad vicia ita repſſa ieiunijs atƺ
ťbulacōibus faciam⁹ ipſam ſub
ditā eſſe virtutib⁹ Vnde ſbdit. be
at⁹ q̄ retribuet tibi retribucōnem
tuam .i. ſupp̄ tibi debitā. quā retri
buiſti nobis. Reddimus ei carni
dignaƺ retribucōnem vt coacta fa
ciat qd in delicijs implē diſſimilat
Tales eniƺ retribuciones reddere
carni ſanctorū eſt vt que nos tra
xit ad culpā: adiutorio dñi perdu

cať ad gl'am Petr⁹ cātor. Bea
tus q̄ tenebit .i. continebit ſe a vi
cijs. ⁊ allidet puulos ſuos .i. pri
marios mot⁹ cupiditatis. ſupbie
luxurie. ceteroꝝq; vicioꝝ q̄ a miſe
ra matre naſcunť. btūs q̄ hos con
fregit. ad petraƺ .i. xp̄m vt p cōfeſſi
oneƺ cōfracti ⁊ a cogitacōibus ex
pulſi diſ
Caſſi
Mittiť eniƺ in
pereant
men te nrāƺ di
abolo inſtigāte qd nolum⁹: recipi
mus quod noſtra eſtimacōe dāp
namus. vnde ſine dubitacōne red
dimur captiui ſed iſte cogitacōes
dum adhuc ſunt puule ⁊ nonduƺ
ad conſenſum puente percutianť
i petra cōminuantur ſicut dictuƺ ē
in lapidem an
Au
fratres ſīg
gularem
.na in operā
dō non ceſſent vobis inuicem can
tare cantica ſyon. q̄ libenter audiſ
tis tam libenter agite quod audiſ
tis. ſuſpirate in eterna iheruſaleƺ
quo pcedit ſpes noſtra ſequetur vi
ta noſtra. ibi erimus cum xp̄o. cri
ſtus nob' a modo eſt caput. ⁊ gu
bernat nos deſuper. amplectitur ſe
cū. in illa ciuitate equales erimus
angelis dei quicquid de mundo fe
liciter arriſerit nolite preſumere.
nolite libenter colloqui cupiditati
bus veſtris ſi vultis armati eſſe cō
tra temptacōes in ſeculo. creſcat ⁊
roborētur deſiderium iheruſalem eť
ne in cordibus veſtris. trāſiet cap
tiuitas: felicitas veniet. dampna
bitur hoſtis extrem⁹. ⁊ nos deuī
cti morte triumphabimus cum re
ge noſtro domino iheſu chriſto. q̄
eſt benedictus in ſcl'a ſ. Amen.

Pſalm⁹. Cxxxvij.

Confitebor
ti. domi. Titul⁹. pſ.
ipſi dauid.

Caſſi. Per totū ſiquidē pſal.
populus catholic⁹ loq
tur q̄ eſt collectus de vniuerſo orbe
terrarū: q̄ in p̄mis grās agit deo de
bn̄ficijs ſibi collatis: dicens.

Confitebor tibi dn̄e in toto cor
de meo. Cor ſig̃t mentis at
chanū vñ taciti clamam⁹ ad dn̄m
et p̄ces noſtre multo efficaci⁹ audi
unt̄ q̄ ſi magnis clamorib⁹ p̄ſone
mus. Cū dr̄ in toto corde: nulla ps
occupata in ſeculi hui⁹ ambitōne
relinquit: ſꝫ vniuerſuꝫ laudib⁹ cre
atoris vt dignū eſt: applicat.

Aug⁹ Totū ḡ cor meū flāma
tui amoris accendat. ni
hil i me relinquat mihi: nec quo re
ſpiciaꝫ ad memetipſuꝫ. ſꝫ totus i te
eſtuē. totus i te ardeā. totus diligā
te: tanq̄ inflāmat⁹ a te. Cauſaꝫ hu
ius laudationis ſubiūgit: dicens.
qm̄ audiſti oīa verba oris mei.
poti⁹ cordis q̄ carnis. In corde em̄
habemus vocē quā de⁹ audit: quā
prorſus auris hūana non nouit.
Deinde virt⁹ pſalmodie oñdit: vt
q̄ puro corde pſallit: etiā ſurſuꝫ int̄
angelos canere videat̄. Vñ ſb̄dit.
In conſpectu angeloꝝ pſallā ti
bi. Petr⁹ cantor. In trib⁹ de
bem⁹ angelos imitari. ſ. In miſtra
tione vt deo miniſtrem⁹ ſic ipſi. In
volūtate vt nihil velim⁹ niſi qđ de
us vult ſic ipſi. Et in laude vt deuꝫ
ſicut ipſi ſemper laudemus. Et ita

Glo. adorabo ad tēplū ſāctū
tuū. id eſt in corde meo qđ ē
tēplū dn̄i. Vñ Apo⁹ ad Cor. iij.
Templū dei ſāctū eſt: qđ eſtis vos
et confitebor nomī tuo. cū deuotione
laudan do.

Caſſ. Super miſeri
cordia tua. qua
vocas et reſpicis pc̄tōres ad liberā
dum. et veritate tua. qua remune
ras et promiſſiones reddis.

Hugo qm̄ magnificaſti ſu
per omne nomē ſcm̄
tuū. id eſt xp̄m ſup omne nomen cele
ſtiū: terreſtriū: et infernoruꝫ. In
quacūqꝫ die inuocauero te. petēdo
illa q̄ ptinet ad ſalutē meā. exau
di me. qꝛ hoc peto qđ ſequit̄. mul
tiplicab. id eſt multiplica. in aīa mea
virtutē. vt accreſcat mihi ſāctū de
ſideriū: et de meo exemplo. Con
fiteant̄ tibi omnes reges terre. q̄
carnē ſuā ſic regūt vt ipſā ſpiritui
ſubijciāt. qꝛ audierūt oīa verba
oris tui. Petr⁹ cantor. Quicq̄d
locut⁹ eſt iudeis p pphetā: h⁹ gētes
vbiqꝫ audierunt p aplos. quia in
omnem terraꝫ exiuit ſonus eoꝝ.

Caſſio. Audire aūt verba do
mini ad illos ptinet
qui obedientes eſſe noſcūtur. Intel
ligāt ergo iudei q̄nto reatu tenea
tur obnoxij et rei: cuius verba non
mente cape: ſꝫ tantū auribus audi
re maluerūt. Et. Petrus can
tor. Iſti reges vbis dn̄i obedien
tes cātēt. cū grāꝝ actōe. in vijs do
mini. id eſt in mīa et veritate. Vñ i alio
pſ. dr̄. Vniuerſe vie dn̄i mīa et ve

ritas. a quid cā abunt. qm̄ mag
na ē gl'a dn̄i. que eſt et'na: ceteroꝝ
dn̄orū gloia vana eſt ⁊ trāſitoia
Gloſa gl'a q̄ppe dn̄i ē vt ſcl'm
reſpuentes eius laudes cātare nō
deſinam⁹. Qm̄ excelſus dn̄s
. ⁊ cum oculo mie. humilia. hu.
⁊ humiles. reſpicit. grāꝫ ſuam eis
largiendo. ⁊ alta ſ. ſupbos. a lōge
. q p grāꝫ ſuā nō eſt cum eis.

Caſſi Et vt terreret ſupbos. ad
dit cōtinuo. cognoſcit.
ne putarent demētes ſupbi incog
nitū eē deo qd mali gn̄s cogitacō
nib⁹ opant. Vis vt tibi appiquet
de⁹ ꝯ humilia te ipm. qm̄ exp̄mantur
illi humiles: ⁊ ſiunt ſupbi oino lon
ginq. Si ambulauero. ſupp̄ bene
operando. i medio t̄bulacōis viui
ficabis me. viꝫ in aīa. Sc̄i viri in
h⁹ ſcl'o nō ſolū i t̄bulacōe. ſꝫ etiaꝫ
i medio tribulacōis ſunt. Vndiq̄
ei t̄bulacōem ſētiūt. Nā ⁊ ſi ad tē
p⁹ ꝑſecutoꝝ ſuſpēdat ī iq̄tas. dya
bolicis ingiē tn̄ tēptacōib⁹ ſbiacēt

Au Aīa alteraꝫ vitā ꝯ vidꝫ qꝫ
. iſta tribulacō ē quacūq̄ ꝓſ
peritate fulgeat q̄buſlibet delicijs
habūdet. atꝫ circū floreat. Si autē
iſta vita pḡnacō ē. ā paꝝ priā dili
gis ā ſine dubio ob dilacōem alte
rius vite tribularis. qm̄ nō dū eſt
illud gaudiuꝫ ſine vlla tēptacōne
certiſſimū qd nobis in fine ſeruat
deus. ſine dubio tribulacō ē. Seq̄t

Caſſ. ⁊ ſup irā inimicorum
meoꝝ extēdiſti manum
tuā. de ꝑſecutorib⁹ dicat q̄ q̄uis ita
ti multa faciāt ꝓplo fideli. lōge tn̄
maiora recipiēt diuina retribucōe

iuſticia Aug⁹ ⁊ ſaluū me fe
cit dextera tua. i. ſaluaſti me i et̄
nitate tua. Dextera dei eternitas no
minat. hac dextera ſaluum me feci
ſti. nō ſcd'm ſalutē tpalem ſed eter
nā. Impioꝝ ſal⁹ in ſiniſtra eſt. q
eſt tpalis. Eterna ſalus qua ſcōs
ſuos ſaluat in dextera eſt. Dñi
nus retribuet p me. qui dixit. Da
mī vindictā. ⁊ ego retribuā eis.

Caſſ Sed vt hoc non iracunde
dictuꝫ potuiſſes accipere
cōtinuo p inimicis orat dicēs. dn̄e
mie mia tua i ſcl'm. i. ieternū. quā
facias i ill' q̄ nos ꝑſequūt. opa
manuū tuaꝝ ne deſpicias. Rogat
pn̄is ꝓpl's p īimicis q̄s ſibi noue
rat aggregandos. Intendamus q̄
li nos predicacōne populus ſc̄̄t⁹
ibueit: quanto inſtinctu pietatis
orauerit. Nā vt omnem nobis zelū
cordis contra īimicos excludēt. ip
ſos rogauit ſibi fieri ſocios quos
habere videbat adūſarios. ſequa
mur ſententiaꝫ piam. amem⁹ poti
us affligentes nos. non debemus
inimicos eſtimare qui ꝓſunt. Si aꝫ
ſi equo animo pferantur. frequen
ter nobis talia cōferunt qualia di
lectiſſimi amici preſtare non pn̄t.
Iſti enim ſepe nos a virtute paciē
tie blandiēdo deducit. Illi vero nos
affligendo in eadem cōſtituunt.
Hugo. Diligendi igitur ſunt ini
mici ꝓpter deum cuius ſunt creatu
ra: etiam propter noſmetipſos:
qui ſeruiūt noſtre ſaluti. Deus enī
faber eſt. ⁊ ipſi ſūt mallei ac lima
propter nos. quia aduerſitatib⁹
⁊ iniurijs nos purgātes. auferūt

rubiginē peccatoꝝ noſtroꝝ. Criſoſt. ſup Math. Mihi vero puenit magis inimicicias ſuſtinere ꝓpter deum atqȝ ꝯtemni: ꝗ̄ a cūctis regibus honorari. Nihil enī pꝛius huic glorie pōt ꝯpari. Hinc enim merebimur frui poſſeſſione celoꝝ ⁊ gloria eoꝝ qui ibi ſunt p̄mioꝝ. quaſi angeli quidē cū hoibꝰ ambulantes tanꝗ̄ virtutes celoꝝ in terrarū regione degētes: vt extra omnem ꝯturbationē poſiti: omēmqȝ merorem etiaȝ bona ineffabilia ꝯ̄ſeq̄mur. quibꝰ nos omnes ꝯtīgat potiri gr̄a ac miſericordia dn̄i nr̄i Jeſu xp̄i: cui eſt honor et gloria i ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Pſal. Cxxxviij.

Domi. pba.

Titulus. In finē pſalmus dauid. Petrꝰ cantor. Pſalmꝰ iſte eſt octauꝰ eoꝝ q̄ agūt de vtraqȝ natura i xp̄o qui dirigit in finē .i. in xp̄m.

Caſſi. in quo ē maieſtatis cūcta pfectio: ⁊ oim virtutum plenitudo. Quapropt̄ vniuerſus hic pſ̄. ſicut pr̄i doctiſſimo hylario placuit: ex ipſius dn̄i pſona dicendus eſt: q̄ loquit̄ hic quādo qȝ voce ſua: aliqn̄ aut̄ voce ſuoꝝ fidelīū. Primo enī ꝓ pte hūanitatis aſſumpte xp̄us loquit̄ ad patrem dicens.

Domine pꝛ̄ ꝓbaſti me et cognouiſti me .i. ꝓbatuȝ et cognitū me aliis oſtēdiſti. Naȝ ꝓbatus eſt qn̄ dyabolus tēptauit eum ꝯpleta tēptatōe: miniſteriū habuit angeloꝝ. Probatꝰ eſt etiā tēpore paſſionis qua pietate ſe ꝓ nobis obtulit: q̄ i cruce poſitꝰ ꝓ inimicis orauit. Cognitꝰ eſt qn̄ glīam mirā de reſurrectōis oſ̄dit Tunc quippe diuinitas eius illis inotuit: q̄ eū antea credere dubitanit. Sequit̄.

Hugo tu cognouiſti .i. approbaſti ſeſſionē .i. hūilitatē meā in paſſione. a reſurrectōem meā .i. glorificationeȝ reſurrectiōis mee. Vel vox xp̄i eſt ꝓ pte fidelis populi: dicētis. Petrus cantor. Dn̄e ꝓbaſti me et cognouiſti me .i. oſ̄diſti mihi ꝗ̄ miſer et fragilis ſum. tu cognouiſti ſeſſionem meam.

Glo. ꝗ̄ i hūilitate pmaȝ ago. a reſurrectōem meaȝ .i. ꝗ̄ p grāȝ iuſtificatꝰ ſurgo.

Augꝰ Ac ſi dicat. Corā oculis tuis pctā ꝯfeſſus ſum. Intellexiſti cogitatiōes meas de longe .i. cuȝ adhuc in pegrinatione ſum: anteꝗ̄ ad illaȝ pꝛiaȝ veniam. ſemitam meā.

Glo. viȝ arctiora p̄cepta q̄ docuiſti ſeruari. a funiculū meuȝ inueſtigaſti .i. inueſtigare me feciſti hereditatē meā quā ꝓ illis p̄ceptis obſeruatis ꝓmiſiſti. Sequitur. Et omnes vias meas tam bonas ꝗ̄ malas preuidiſti.

Nico anteꝗ̄ eſſeȝ in rerū natura. q2 nō eſt ſ̄mo i lingua mea. ſupple ſufficiens ad exp̄mendū celſitudinē tue ſapie. Ideo adhuc ſubditur. Ecce tu cognouiſti omnia nouiſſima.

Caſſi Xp̄s dicit patri ecce tu
cognouiſti omnia no
uiſſima qđ pertinet ad incarna
cōem ipſi⁹ q̄ facta ē in nouiſſimis
tpibus ſicut legit̄. agnus occiſus
ad veſperam. Et apl's ait. Filioli.
nouiſſima hora ē. ſubiūxit ⌊et an
tiq̄⌋ i. etn̄a. Per nouiſſima ḡ exp̄
mit ſuā humanitatē: et p antiq̄ ſu
am diuinitatē. Vn̄ adhuc ſubdit

Glo ⌊tu formaſti me⌋ ſcđm
hominē ⌊et poſuiſti ſup
me manū tuā⌋ vt iuuares me ſic i
alio ps̄ dictū ē Inueni dđ ſeruum
meū: oleo ſcō meo vnxi eū. Manus
enī mea auxiliabit̄ ei ⁊c̄. ⌊Mirabi
lis facta ē ſcia tua ex me⌋ q̄ p me
et apl'os meos p̄dicata ē mirabil̄
redempcō generis humani vbiq̄
orbi terrarū. Et hec cīa ⌊cōfortata
eſt⌋ i pectorib⁹ humanis de q̄ pri
us incerta credulitate dubitabat̄
⌊et nō potero ad eā⌋ viz attīgere.

Caſſio q̄ natura hominis
. quā xp̄s dignat⁹ ē
aſſumere nō poterat ſe diuine ſube
adeq̄re. ſic ei in euāgelio dicit. Pī
maior me ē. Deinde oñdit ꝓpheta p
miſticas enumeracōes a nulla cre
atura diuinā falli poſſe p̄ntiā dicēs.

nico ⌊Quo ibo a ſpū tuo⌋ i.
. a teipſo. q̄ ſpūs eſt de⁹
Ioh. iiij ⌊et quo a facie tua fugi
am⌋ i. a p̄ntia tua. q̄i dicat. Hoc
eſt impoſſibile. qđ pbat ꝯſequen
ter dicēs ⌊Si aſcendero in celum.
tu illic es⌋ p̄ refulgentiā gl'e tue
⌊ſi aſcendero ad infernū ades⌋ per
execucionem
iuſticie tue. Caſſio ⌊Si ſu
pſero p̄e

nas meas dilu culo⌋ p̄nas ſue
dicit xp̄s diuine maieſtatis ſue effi
caciſſimā celeritatē. qua ſcī cor
pus ſuū diluculo leuauit de ſepul
chro. Sꝫ cū audis meā gloriā ꝓp̄e
ptātis intellige ⌊et habitauero in
extremis maris⌋ hoc ē ſupra ſeculi
iſtius ampliſſimū finē. Petrus
cātor. ſ. i paradiſo terreſtri vbi xp̄s ha
bitaſſe dī a reſurrectōne vſq̄ ad aſcē
ſionē. Et q̄nq̄ veniebat ad apl'os.
⁊ iterū ibi redibat. q̄ in celo empi
reo fuit corpalit̄ vſq̄ ad aſcenſio
nem. Et vere ades ibi ⌊Etenī⌋ pro
certo ⌊illuc manus tua⌋ viz diuina
ptās ⌊deducet me: et tenebit me
dextera tua⌋ i. filius tuus viz verbū
tuū in vnitatē cōſeruabit humani
tatē aſſumptā ⌊Et dixi forſitā te
nebre⌋ viz mortis ⌊cōculcabunt
me⌋ ſicut tenear a morte ⁊ non re
ſurgā. hoc nō dicit dubitatiue ſed
yronice iux̄ ſtultā opinionē eoꝝ
q̄ credebāt xp̄m in morte detentū.
Cuius ꝯtrariū oñdit dicēs ⌊et nox
illuminatio mea⌋ i. illi q̄ p̄us erāt
apud inferos tanq̄ nox illumina
bunt̄ a me illuminati erunt ⌊in de
licijs me⌋.
Caſſi i. i paradiſo q̄ ē
amenitiſſim⁹ lo
cus ⁊ feliciſſime iocūditis etn̄a ſe
curitas. ḡ nocte⁹ inferni clauſtra
xp̄s illuminauit q̄n ptātē dyaboli
ſupauit ⁊ hoīem liberāuit ſua miſe
racōe. atq̄ ſpoliato ipō iferno. aīe
ſanctorum ad eius amenitatē re
uerſe ſunt. Et vere nox ē illumina
tio ⌊Quia tenebre⌋ id eſt ſecreta
ſcripta prophetarum ⌊non obſcu
rabunt̄⌋ ymo poti⁹ illuminabunt̄

La tea nox] ⁊ obſcuritas ſcripture
[ſicut dies illuminabit] ⁊ ſicut ap
ta ſcriptura manifeſtabit · q̄ que
fuerant quaſi nox ſub miſtica cō
plexione tenebroſa · tanq̄ dies illu
minata ſunt q̄ſi in aduentu dñi ſal
uatoris xp̄i bacū decā patuerūt · Se
q̄tur [ſicut tenebre eius ita ⁊ lumē
ei9] ⁊ in vtroq̄ fuit veritas · ſiue cū
illuminata patuerunt ſiue cū miſ
tica ſcripturarū obſcura viderent

Glo. Ideo enī tenebre nō cō
culcabūt me [Quia tu
poſſediſti renes meos] vt ſine pec
cato fieret cōcept9 meus ⁊ ortus [
ſuſcepiſti me de vtero matris mee
] .ſ. virginis marie mee · Tua enim
operacōe hoc totū factū eſt · Et ido
[Confitebor tibi dñe] cōfeſſione
laudis [qa terribiliter magnifica
tus eſ]

Caſſ. Terribiliter ei magnificat9 eſt de9 pa
ter quando in paſſione domini cri
ſti: tenebre ſunt facte · terra cōtre
muit · ſaxa diſrupta · ſunt · ſepulcra
patuerunt · mortui ī ſurrectione le
tati ſunt · cum ipſe iterū ī eodē cor
pore ſancta reſurrectione cōſpectus
eſt · dū ad diſcipulos ſuos ianuis
clauſis intrauit · dū ad celos ſb ho
minū viſione conſcendit · Que licet
ꝓpria deitate cōpleuerit · more tamē
ſuo paternis hoc virtutib9 applica
uit · vt ſancte cooparacōis patefacte
retvnitatem. Seq̄tur [mirabilia]
viz ſunt [opa tua] circa me ꝑ redēp
tione humani generis vt patuit ī
cōcepcōe . paſſione · reſurrectione ·
⁊ aſcēſione [⁊ aīa mea cognoſcē
nimis] Petrus cātor · Aīa homi
nis cognoſcit iſta opera in parte:
ſed aīa chriſti cognoſcit nimis .
q̄ dona habuit ſine menſura
[Non ē occultatū os meū a te]

Glo. Per os qđ interioribus
.nr̄i corporis recōditum
eſt intelligitur diuinitas chriſti .
Vñ ipe dicit patri · diuinitas mea
non eſt occultata a te [quod fece
ſti in occulto] ⁊ quā feciſti malis
⁊ pſidis occultā [⁊ ſubſtātia mea
] Petrus cātor ⁊ humanitas mea
ꝑdicata ē [i inferiorib9 tre] hoc ē
in ſimplicib9 ⁊ ydiotis gentiū · ex
quibus cōgregata eſt eccleſia · de
cuius imperfectione ſubdit dicēs
[Impfectū meū viderunt oculi
tui] Caſſiodorus Imperfectū
ſiq̄dē eius ē quod adhuc eccleſia
vſq̄ in finem ſeculi ꝯgregatur [⁊
in libro
tuo]

Nico idest in noticia
tua que dicitur
liber · eo q̄ oīa ibi firmiter retinen
tur abſq̄ obliuione [omnes ſcribē
tur] in noticia ei ꝑdeſtinacōnis di
uine que poteſt dici liber vite · ſoli
electi ſunt ſcripti : ⁊ ī noticia pſcīe
ſiue reprobacōnis que pt dici liber
mortis · ſoli ēprobi ſunt ſcripti Sz
in noticia diuina generaliter ſūp
ta prout ſe extendit ad predeſtina
cionem et preſcientiā omnes ſūt
ſcripti. ⁊ ſic accipitur hic liber di
vt dictū eſt Glo. Seq̄t vox xp̄i
de apl'is [dies formabūt] Apl'i di
cūt dies de q̄bus dr̄ dies diei eruc
tat vbū · Dij formabūt ī me ⁊ q̄ ꝑ
fectōez grē ſumūt [⁊ nemo] ſupp
formabitur idest accipiet perfec
tionem [in eis] q̄ nō dicuntur eſſe

petri vel pauli ſ xp̄ia quo xp̄iani
dicunt. Sed tn̄ ⌊Mihi aūt⌋ xp̄o boi
⌊nimis⌋ .i. valde ⌊honorati ſūt⌋ ad
honorē meū apl'i mei. q2 in omnē
terram exiuit ſon⁹ eoꝝ ⁊ ipſi ſunt
⌊amici tui⌋ o ⌊deus⌋ voluntatē tu
am in mandatis faciētes ⌊nimis
confortatus ē principat⁹ eoꝝ⌋ ſcā
ſūt duces p̄ncipes populoꝝ ⁊ pa
ſtores ecc̄e ⌊Dinumerabo eos⌋ .ſ.
fideles quos in fide genuerūt ⌊et⌋
ipſi fideles qui deo numerabiles
ſūt intm̄ creuerūt p doctrinā apo
ſtoloꝝ. q2 ⌊ſup arenā multiplica
bunt⌋ .i. nob̄ innumerabiles erūt
Et hoc totum ideo ē q2 ⌊exurrexi⌋ a
morte ⌊⁊ adhuc ſū tecū⌋ .ſ. occult⁹
ad dexterā tuā. donec ad iudiciū
veniēs oibus apparebo maifeſt⁹

Cassio. Et regnū meū euidē
tiſſime hoibus inno
teſcet. futurū adhuc ſiḡt tps. nō
q2 a patre aliqñ diuidendus ē ſed
qm̄ qui ē nobis mō inuiſibil' oibꝫ
poſtea gentibus apparebit.

Col. Id ē eni ſupna bonitas nos
expectat. tā diu miſericor
diter tolerat. vt multos inueniat.
quos remuneret: paucos. q̄s dāp
net. Sequit̄. ⌊Si occideris de⁹ pec
catores⌋ eos a cogitationib⁹ mal'
mutando ⁊ in ꝓpoſitum bonū trāſ
ferendo. vt morientes pctō viuant
dn̄o. tūc ⌊viri ſanguinū declinate a me⌋
... ⌊ivano accipiet ciuitates
ſuas⌋ .i. inutiles ⁊ dāpnabiles re
putabūt viciosiſſimas p̄ores ſup
ſtitiones mūdanas. Et qm̄ nō me
rent̄ oms ad fidē catholicā peruē
re. obſtinatis q̄ credere noluerunt
dicit ⌊viri ſanguinū⌋ q̄ oditis fra

tres. q̄ carnalit̄ vinitis: ⁊ q̄ ſunt ſā
guinis operamini ⌊declinate a me⌋
que dicitis in cogitacōe ⌋ ⁊ contra il
la murmuratis q̄ vobis ſpūs ſan
cti virtute predicata ſunt.

Ni. Et q2 tales ſunt deo ⁊ homi
nibꝫ iuſtis odibiles. iō ſub
dit ⌊Nonne q̄ oderunt te domine
oderam⌋ illis. q̄ſi dicat. ſic⁊ eoꝝ
viciū eſt odiendū bonis hoibus ſi
cut ē odioſū deo ⌊et ſup inimicos
tuos tabeſcebā.⌋ .i. reſoluebar in
teri⁹ ex zelo iuſticie tue. iratus con
tra eos

Cassi. Tabeſcere enī3 illos
dici⁹ q̄ curis īngib⁹
affligunt̄. ⁊ pene vſ ad interitū vi
te corpe deficiente perueniunt. Per
hoc inimicos ſiḡt pſecutores ap
tos ⁊ obſtinatos. q̄ ſcōs dei ſcelera
ta preſumpcōe dilacerāt. de q̄bus
adhuc ſbdit ⌊Perfecto odio ode
ram illos⌋.

Aug. Oderā reb arguen
do in eis iniq̄tates
eoꝝ. diligebā naturā quā creaſti
⁊ q2 hoies ſunt. hoc ē pfecto odio
inimicos dei odiſſe. vt nec ꝓpt̄ vicia
hoies odeis nec vicia ꝓpt̄ hoies dili
gas Vide q̄d adiūgat ⌊inimici fcī
ſūt m̄⌋ q̄a inimici fcī ſūt dei cui⁹ iuſ
ſionibus cōtrarij extiterunt

Nico. Et q2 hō iuſtus ſp debet ti
mere ne in tali odio exce
dat modū. et icurrat aliq̄d pctm̄.
Ideo ſubdit ⌊Proba me de⁹ ⁊ ſcito
cor meū⌋ .i. fac me ſcire ea q̄ latent
in corde meo ⌊interroga me ⁊ cog
noſce⌋ .i. fac me cognoſcē ſemitas
meas id eſt facta ⁊ cogitata mea
occulta ⌊et vide⌋ .i. fac me videre
⌊ſi via iniq̄tatis in me ē⌋ .i. aliqua

latens culpa vt p verā penitētiam
abſoluat ab ipa [a deduc me i via
etna] i. btitudīnez eternā ad quā
null9 pōt venire niſi fuerit tōliter ex
pedit9 a peccato ſcd̄m q̄ dicit᷑ apo
calip. xx. i. Nō intrabit i ea aliq̄d
coīnq̄natū; Collector. Si q̄ ali
q̄d iueneris i via tua quod diſpli
ceat oculis tuis. qm̄ vita tua mor᷑
eſt. ora vt in eternā viā deducaris
vbi nulla eſt iniq̄tas. qr a ſi quis
peccauerit. aduocatū hēmus apd̄
patrem ihe ſuz criſtum q̄ ē bn̄dict9
in ſecula ſeculorum Amen

pſalm9 Cxxxix

Eripe me dn̄e

ab. Titul9. in finez pſ
ipi dauid Iſte pſ diri
gitur in finem Caſſ. i. in xp̄m domi
nū. q̄ ſcd̄m apo
ſtolū finis eſt legis oī credenti ad
quem p totū pſalmū ſcā eccā loq̄
tur orans. vt ab iniquo dyabolo
a miniſtris ei9 eā liberare dignet᷑ q̄
multis fraudib9 atq̄ inſidijs deuo
cōnem ppl'i fidelis conatur euerte
re. Dicit ergo

Eripe me dn̄e ab hoīe malo
i. a diabolo de quo dī. Mat.
xiij. Inimic9 hō ſupſeiauit zizaiaz
Iero. Et q̄ nō bn̄ per ſe p̄t nos
dyabol9 decipere q̄ntū per
organū hoīs. Ideo ſubiūgit [a viro
iniq̄ eri pe me] Au. Vir iīq9 ē qui no
cet ſibi a alijs. Et ſi
luxurioſi nō ſint aſperi vel pſeq̄ntes
nocēt tn̄ aliq̄ exēplo. Itaq̄ nō vob̄
placeāt hoīes q̄ſi leues a blandi
amatores cū carnaliū voluptatū a
iniq̄tū cupiditatū ſectatores quoſ
cūq̄ videtis p cliues ferri in malaſ
libidines a p̄niocioſas voluptateſ
tūc rep̄hendite. tūc caſtigate. Si āt
nō potueritis. certi eſtote vos qui
eſtis membra xp̄i q̄ eos hētis ini
micos. Latere p̄nt. occultare iimi
cicias ſuas p̄nt. amare vos nō p̄nt
Sed qm̄ amare vos non p̄nt necē ē
vt q̄ oderant vos mala vobis q̄rāt.
nō vacēt lingua a cor veſtrū dicere
A viro iniquo libera me domine
Gloſa. a q̄a mali ipugnāt bo
nos trib9 modis. ſ. corde. lingua et
manu. Primo de corde p̄mittit dicēs
[Qui cogitauerūt iniquitates i
corde] q̄ſi diceret. eripe me a maliſ
q̄a ſi labijs plerūq̄ p̄tēdāt bona
tn̄ in machinant᷑ in corde malum a
hij tales [tota die] i. continue [cō
ſtituebant prelia] i. occaſiones
cōtendendi. De cordib9 eīm taliū ſe
per bella p̄uenīūt [Acuerunt lin
guas ſuas i. vba neq̄cie ſue poli
erūt [ſicut ſpentes] Aug. In ſerpēte eīn
ē aſtucia a do
lus nocendi propterea ſerpit. nō
habens pedes ne audiatur dum
venit Sic mali ſerpunt ad nocen
dum ſub leui contractu verborum.
habentes occultuz venenum. Et iō
ſequitur Nico [venenuz aſpidū
ſb labijs eoruz]
ſb ſpecie boni ſuggerēdo peſſima
a anīe mortifeā Iero. Videntur
amicicie verba habere a plena ſūt
veneno mortifero
Cal. [Cuſtodi me domie de
manu p̄ctōris] i. a p̄tāte

dyaboli q̄ inter oēs creaturas pri
us peccauit ⁊ de iniq̄tate ſua adā
noſcit̄ ſauciaſſe. ab ei⁹ dolis ⁊ inſi
dijs cuſtodi me. q̄s p me nec̄o p̄
cauere. et ab hoībus iniq̄s libera
me. ⁊ ab ei⁹ miniſtris. qui q̄d po
tuerit mētib⁹ nr̄is p ſe ſuggerēdo
ſubripe. p ſuos ſeq̄ces publice co
nat̄ implere. Qui cogitauerūt ſup
plantare greſſus meos. ⁊ me de
trahē a via dei ⁊ ipedire opa mea
pantes ī viciinas pc̄ōꝝ foucas
abſconderunt ſupbi laqum m̄.

Aug⁹ Totū corpus dyaboli breuit̄ explicauit cū ait. ſu**nico** pbi. q̄ me multis ⁊ varijs modis inoluē mitunt̄ in peccatis. Et funes extenderunt michi in laqueum.

Glo ⁊ pc̄tā q̄ m̄ ſuadēt facere. de quib⁹ yſa. v. Ve q̄ trahunt pc̄tā. ſicut reſtem longam.

Aug⁹ Quare dī reſtis. ꝗ̄ ois pc̄ōr pſeuerās ī pc̄tis ſuis addit pc̄tā pc̄tis. Et cū deberet accuſacōe peccati ſui corrigi defenſione duplicat q̄d ɔfeſſione poſſit auferre. Addūt ita pc̄tā pc̄tis. ⁊ faciūt ſibi funes vn̄ in fine ligent̄ eorū man⁹ ⁊ pedes ⁊ pijciant̄ in tenebras exteriores. Seq̄tur. Iuxta iter ſcādalum poſuerunt michi. Iter noſtrum precepta dei ſunt.

Ni. Vn̄ Greg. omelia. xxxviij. ait Malignꝰ ſpūs iter nr̄m quaſi q̄dā latrūculi obſidet. ꝓpterea q̄d necēē nobis ad dīuū auxiliū recurrere. Jō ſubdit. Dixi dn̄o deus meus es tu.

Aug Licet oim ſit deus p creacōez. tū ꝓprie eoꝝ de⁹ ē q̄ eo fruunt̄. qui ſeruiūt ei q̄ libent̄ ſub ipſo ſunt.

Caſſio. Ergo ille nō pōt hūc ɔſiciuū dicere qui ca ducis erroribꝫ pbat̄ implicari. Seq̄tur. Exaudi dn̄e vocē depcacōnis mee. ſuffecerat dici. Exaudi de⁹ de precacōnem meā. niſi aliq̄d alci⁹ voluiſſet intelligi. Vox ei depcationis puritas ē oronis. ⁊ clamor mētis ⁊ q̄ aſcēdit ad dn̄m. Domine dn̄e. Repeticio iſta affectum pie precationis oñdit.

Hug Tu ſupple es. virtus ſalutis mee. q̄ das ṽtutē perſeuerātie qua ſalu⁹ ſum.

Caſſi. In certamie vero tribulationū ſal⁹ eē nō pt. niſi de mia dn̄i ṽtus tolerantie fuerit attributa.

Hugo Obumbraſti p gr̄ā. ſup caput meū. me pregēdo. in die belli. ⁊ in eſtu temptationū.

Aug Pugno foris cōtra fictos bonos ⁊ falſos xp̄ianos pug̃ int⁹ contra ɔcupiſcētias meas q̄m video aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mētis mee ⁊ captiuū me ducētē in lege pc̄ti q̄ eſt i mēbris meis. Miſer ego hō q̄s me liberabit de corpe mortis hui⁹. grā dei p ihesū xp̄m dn̄m nr̄m. Igit iſte laborās in hoc bello reſpexit ad grāꝫ dei. Et q̄ iā cepat eſtuare ⁊ areſcē in tēptationib⁹ inuenit tanq̄ vmbrā gratiam dei ſub qua vinceret.

nico Ne tradas me dn̄e. ⁊ ne tradi pmittas. a deſiderio meo. ⁊ a fomite ad pc̄tm̄ declinā te. pc̄tōri. ⁊ demoni.

Ca.

A deſiderio ſuo tradit̃ pc̃ōꝝ q̃ſ q̃s
p ↄcupiſc̃ecias carnis dyabolo reli
quit̃ poſſidēd9. de q̃b9 dicit apl'us
Propterea tradidit illos de9 in deſi
deria cordis eoꝝ i imundiciā. cogi
tauerūt cōtra me. viȝ demones
Hu quō me decipiāt a pdant a
idcirco dñe. ne delinquas
me. ne p pc̃m moꝛ̃le cadaȝ i manī
b9 demonū. ne. ipſi. forte exalten
tur. i. vt non de me triumphent.
Nico Cōſequēter ponit̃ pena
demonum a malorum
hoīm cū di. Caput circuit9 eoꝝ
a. p̃nceps exercit9 malorum ſupp̃
primatur cum exercitu ſuo
Au vt circuicant. a nō ſtent. in
. gyruȝ eāt erroris. vbi it̃ ſi
ne fine eſt. Qui em̄ i lōgū it abūde
icipit a alicubi finit: q̄ i gyrū it. B
nuſq̄ꝫ finit. Vñ i alio pſāl. hoc cui
dē a9 dicit. In circuitu ipſi ābulāt
a c̃. Sequit̃ Nico. Labor labi
oꝝ ipōꝝ. q̄ iducūt hoīes ad pc̃m̄
operiet eos. i inferno ſic opit̄ ī the
captas aues. Cadent ſup eos car
bones. i. ſ. gehēne. i miſerijs ñ ſubſiſ
tet. Dicit̃ em̄ iportabilis illa pena
eo ꝙ ē grauiſſima. Et ſubdit̃ de mal'
hoib9 Vir linguoſus. i. ſ. delator
detractor a ſedicioſus. cui voluptas
eſt loqui nec attendit q̄d dicat. ñ
diriget̃ i terra. i. ſ. ad faciēdū bona
Caſſi q̄ leuitate ſua frequen
ter excedit. difficile ei ē
ideliberatū. redcū eſſe ſmoneȝ ſicut
ſcp̄tū eſt. In multiloq̄o non effugi
es pc̃m̄ Aug9 Vir linguoſus
amat mendacia. Quid ei ē ei volup
tas ñ loq̄. Nō em̄ attendit q̄d lo
quat̃ duȝ loq̄t̃ Sit ergo oīs homo
velox ad audiendum a tardus ad
loquendum. vicum iniuſtum.
Caſſ q̄ diuinas regulas cōtēp
nens voluptatis ꝓprie fer
uore traducit. mala capiēt i inter
tu. q̄a i pfūdum iferni i morte ſub
merget. Cognoui. p fideȝ
Nico q̄ faciet dñs iudiciuȝ
inopis. ipm ditando in
pñti p grām a i futuro p gloriā;
a vindictā pauperuȝ. puniens op
preſſores eorū a ipſi a deo liberātia
ab hoſtib9 vidicati ſūt. Verūptñ
iuſti ↄfitebūt̃ noi tuo. ipm de ſuis
bñficijs laudādo cuȝ grāꝝ actōe.
a hitabūt rcī cū vultu tuo. daē vi
dētes tuā fa Caſſ. Viſio iſaſti
ciē in celis bilis atȝ per
petua. ſēp illū vidē a q̄ ſe ſolet oīs
rōnabilis creatuā reficē. ſic a xv.
pſal. dr̄m ē. ad iplebis me leticia cū
vultu tuo qñ b̃ñ vt ait apl's nō p
ſpeculū ſ̈ facie ad faciē deum vide
būt. Quā ſalutaria ꝙ ſuauia v̄ba
ſcē m̄ris ecc̄ē audita ſūt. Orauit p
nob vt a tēptacōib9 dyabolicis eru
amur q̄s nob oīno noceāt eē vio
lētas. Liberātis āt vultū dñi pollice
tur vt nihil laborioſū nihil triſte me
tua9 q̄b9 tale mun9 tm̄q̄ꝫ ꝓmittit.
prā dñe vt ſic ſ̄uis tuis es deſidera
bilis idulgēcie tue claritate mon
ſtreris. nō ipediāt pc̄tā q̄ ꝓpria ex
ecracōne dāpnamus. fatemur cul
pas vt te placatū h̄ere poſſi9 Sol9
enim iudex es qui veniam tribuis
tibi confitenti cui eſt laus et glo
ria per infinita ſecula ſeculorum
Amen.

Pſalmus. CXL.

Domine clamaui. Titulus pſ̄ dauid.

Caſſio. Intelligēs ꝓpheta hūanā fragilitatē diuerſis pctōꝝ nexib⁹ implicatā ſupplicat ī hoc pſ̄ q̄tin⁹ mē actus iſtos mūdanos a diuerſis liberet errorib⁹ ne in pctōꝝ retiaculū cadat cuꝫ q̄bus ſe nō optat habere portionē aliquam. Vnde dicitur.

Domine clamaui ad te. Nicola. corde ⁊ ore deprecando. exaudi me. peticōem meā adimplendo. intende voci. Jero. Enī nō peto corporeū deſiderium aut tale aliq̄d huiꝰ mūdi ſꝫ vt tuaꝫ miſericordiam cōſequar. dum clamauero ad te. Caſſi. Volens eniꝫ ꝓpheta humano generi orōis cōtinue affectum infundere: duo tpa diſcrepātia videt poſuiſſe. Dicit ei de p̄terito. clamaui. qd pfectā ſigt orōem ⁊ item repetit. dū clamauero ad te. qd vtiqꝫ ↄſtat poſitū de futuro vt ſic nullū tps a culpis ē vacuū: ita nec a deuotis pcib⁹ reddat ocioſū. Contra pctā ſiquidē ↄtinua ſalutare remediū ē iugit pio dn̄o ſupplicare. Orō enī ē que nos a culpis liberat iudicis aīm mitigat. delicta mundat. nec orāti mia dee ē pōt cū nos hūilitas iugit vt ḋp̄cemur īſtigat.

Ni. Dirigat orō mea. ⁊ tibi ſit placita. ſicut incenſū in cōſpectu tuo. p qd in vetei lege ſignificabat offerentiū deuotio p quā ſacrificia erant accepta deo.

Caſ. Nā orōem ſcām velut odorem ſuauiſſimū ſuſcipe dn̄m in apoc. legit. vbi ſcriptū ē. Stetit angelus ſup arā tēpli. hn̄s thuribulū aureū. ⁊ aſcēdit fumus orōnū de manu āgeli in ↄſpcū dei. Seq̄t. eleuatio manuū meaꝝ. ⁊ opatio bō q̄ in elemoſinis exercet aut in aliq̄ pbabili ↄūſacōne pagit ſit tibi q̄ſi. ſacrificiū veſptinū. qd in lege erat acceptabili⁹. Vel illā oblacōem fortaſſe ſigt quā in fine vite dn̄o ſolet offerre ɼ̄ligioſa deuotio. cū p mīaꝫ gemimus ⁊ humili nos ſupplicacōe purgam⁹. ſic in 1º. pſ̄ ē dictū. Sacrificiū deo: ſpūs cōtribulat⁹. Deinde petit ꝓpha ne q̄d tale dicat qd puenīē debeat ad reatū dicēs. Pone dn̄e cuſtodiaꝫ ori meo. ne in cogitue exeant v̄ba me. Jero. Hoc poſtulat ꝓpheta. vt oē qd loq̄tur n̄ ſit ocioſum ſꝫ ſemꝑ dignum deo. et oſtium circūſtātie labijs meis.

Aug⁹. Qd apiat ad cōfeſſionem peccati ⁊ claudatur ad excuſacōeꝫ peccati. Ita erit oſtiū circūſtātie nō ruine. Nō declines. ⁊ nō declinai pmittas. coꝛ meum in verba malicie.

Nico. ⁊ ad pferendū v̄ba malicioſe cōpoſita. ad excuſandas excuſationes in peccatis. ⁊ vt ptinacit defendam peccatuꝫ meum excuſationibus falſis.

Caſſio. Naꝫ qꝫ dicit ad excuſandas excuſacōēs i

pctis cõſuetudinẽ ſigt ipudẽtium
q̄ qn̄ fuerint dep̄hensi p̄mo ſe aliq̄
falſitate excuſare no ſciunt e a cũ fu
erit idẽ cõuicti alias excuſacões aſ
ſumũt ne veritati aliqn̄ acq̄ſcant
inuerecũda pteruitas modo ei tpi
modo neceſſitati mõ aliis iputan
tando qd̄ peccant. Au. Tu ergo trāſi ad vitupacõnez tuā
nec dicas gens tenebrarũ fecit qd̄
ego feci ne cõputeris cũ hoibus
opantib⁹ iniq̄tatem ⁊ q̄b⁹ placet
iiquitas de facto ſꝫ dic nõ coicabo
cũ electis eorum Caſſ. ⁊ nõ cõſeciam illis q̄ inter ma
los ſunt p̄cipui tāq̄ elc̄i q̄ſi duces
criminũ quaſi principes latronuz
a caput pditorum Collector
Tranſlacio hebraica hꝫ nõ cõmu
nicabo cũ delicĳs eoruz. Et hoc pla
num eſt Caſſ Poſtulata lingue cuſtodia a criminũ
excuſacõne dāpnata ſanct⁹ ꝓpha
magis eligit increpacões iuſtoruz
q̄ blandimēta peccātiũ . d . Cor
ripiet me iuſt⁹ in mia a icrepabit
me emẽdari magis ſe vult miſe
cordit̃ q̄ laudari fallacit̃. Vñ ſcp
tũ eſt Meliora ſunt vulnera aīci q̄
voluntaria oſcula inimici Aug⁹
Humilia cor tuũ crucia cor tuuz a
tu teipſum emẽdabis in mia Ex q̄
pte tibi diſplices iuſtus es Vis vide
re q̄ iuſtus ſis hoc in te tibiipſi diſ
plicet qd̄ a ideo ex eo qd̄ odiſti i te
quod feciſti. cepiſti in te ſeuerus
eſſe a erit deus miſericors. peꝛt q̄a
tu nõ pepcisti ſꝫ dicit apl's Nemo
vnq̄ carnẽ ſuā odio habuit. Tñ
q̄d alio loco dicit Caro ↄcupiſci

aduerſus ſpm̄ Cõcupiſcit aduſus
te tanq̄ coniux tua. ama a caſtiga
donec fiat in vna formacõne i vna
concordia cũ ſpiritu Quādo illud
erit. cũ hoc corruptibile corp⁹. in
duerit incorrupcõnem: et mortale
hoc induerit imortalitatem
Nico Oleũ aũ pctõris i. blā dimētũ adulatoris nõ
ipinguet caput meũ i. mentẽ me
am retrahẽdo ipſam ad pcti cõſẽſũ
Caſſ. Oleũ enĩ peccatoris eſt dilectõ ſil'ata v̄borũ que
adulacõib⁹ a blādimētis noſtras
mentes velut olei pinguedo leniter
ingrediẽs rigorem veritatis emol
lit: a ad noxias cogitationes ſine
amoris oſtentatione perducit ſic
in alio pſalmo dictum eſt Mollie
runt ſermones ſuos ſuper oleum:
a ipſi ſunt iacula. Qua propter il
la morta ſemp eligẽda ſunt que nõ
ad dilectõne ſeculi trahunt: ſꝫ ad
precepta nos diuinitatis inuitant
Nicolaus. quoniā tales adula
tores ad decepcõnẽ nituntur trahere
Idcirco Adhuc a oracio mea
ſupp̄ pṫendit ad ipetrādũ ne cõſẽ
ciã i beneplacitis eorum in q̄b⁹
male delectantur. Trāſlacio hebra
ica habet. in malis eorum. vt non
ſint mihi occaſio delinquendi. Se
quitur abſorti id eſt fracti ſeu vi
cti ſunt iuncti petre iudices eoruz
id eſt illi qui iudicant eos benefa
cere abſorti ſunt ſicut fragile vas
alliſũ petre Trāſlacõ rõna hꝫ. ab
ſorti ſũt iuxta petrā iudices eoruz
Aug⁹ Quid ẽ abſorti ſũt iuxͣ pe
trā. Petra aũt erat xp̄s. iuxta h⁹

cōpaſſi ſunt iudices eoꝝ tanq̄ iu
dicantes de moꝛib⁹ et ſententiā ꝓ
ferētes dixit hoc areſtotiles. Ad
iunge illum petre. ⁊ abſoꝛtus eſt.
quid eſt ariſtotiles audiāt. Dicit
xp̄s. et apud inferos cōtremiſcit.
dixit hoc pytagoꝛas. dixit plato.
Adiunge illos petre. ꝯpara auto
ritatē illoꝝ autoritati euangelice
Cōpara inflatos crucifixo. dica⁹
eis. vos lr̄as vr̄as cōſcripſiſtis in
coꝛdibus ſupboꝝ: ille crucē ſuā in
coꝛdibus [Audiēt]
regum. **nicola** . ergo ⁊ au
diant ſupbi [verba mea] ad ſuaꝫ
coꝛrectōem [qm̄ potuerūt] .ſ. ſe coꝛ
rigere. viuāt in hoc mūdo ⁊ penitē
tes diſcāt [ſicꝫ craſſitudo terre] qn̄
vomere ſcindit [Erupta eſt ſuper
terrā] ⁊ erūpit furſum. ſic [Diſſi
pata ſunt omnia oſſa nr̄ā] ⁊ v̄tu
tes anime noſtre p ſciſſionē pctō
rum [ſecus infernū] ad quē appro
pinq̄re facit multiplicatio pctōꝝ.
Virtutis enī diſſipatio q̄ fit p vi
tia facit appropinq̄re ad penaꝫ ge
henne. Sequit [quia ad te] Hic inci
pit verſus in hebreo [quia ad te dn̄e
oculi mei: in te ſperaui nō auferas
animam meā] Hic ratio precedit
cām. Vnde ſic conſtruitur lr̄a. Nō
auferas .i. auferri non permittas
animā ſupple a te p culpā: quia ad te
dn̄e oculi mei tanq̄ ad ꝓtectoꝛem
meū. In te ſperaui. Et ideo [Cuſto
di me a laqueo quē ſtatuerūt m̄
viꝫ dyabolus ⁊ miniſtri eius [et a
ſcandalis opantium iniq̄tatē] Scā
dalū enī ē dcm̄ vl' factū min⁹ rectū
prebēs occaſionem ruine altori.

Caſſi Ed p fratres crebro ꝓ
. uenit iniq̄tas: q̄ ſcām re
fugiūt caritatē. Laquei ſūt aduer
ſa carnis deſideria: quib⁹ mentes
humane blandis nexib⁹ illigant
Per laqueos igit ⁊ ſcādala. toti⁹
mundi mala breuit ꝯplexa cōple
xus eſt. a q̄bus ſe ſupplicat cuſto
diri ne p inſidias eoꝝ poſſit illaq̄
ari. Cōſequent ſubdit de elāſ ſecu
li. cum q̄bus ſup̄ noluit cōicari di
cens [Cadent in retiaculo eius].
Nico Viꝫ demonis [peccato
res] illaqueati conſue
tudine peccati [ſingularit ſū ego]
eoꝝ cōſoꝛtia fugiendo [donec tranſe
am] lex hoc **Caſ** Hoc enīꝫ ſecu
ſeculo. . luꝫ bn̄ vebit vi
antes tranſire dicunt. quia nullis eius
delcātionib⁹ occupant. Cognoui
mus karm̄i fratres q̄le ſit picultū ſi
loq̄mur incaute. cognoui⁹. q̄n etiaꝫ
nos metuē debeam⁹ qd ſcīſſimus
ꝓphta foꝛmidat Rn̄ enī nō q̄ vani
loquiū ſubrepit. aut deſideriuꝫ fal
ſitatis īducit. lingua eſt q̄ nos tra
hit ad vitia: quā vno modo tutiſſi
me vincim⁹ ſi eā ſemp dn̄i laudibꝫ
occupemus. loquat ſp illud vbi ne
ſcit errare. agat op⁹ aīe ꝓfuturuꝫ.
et ſeruiat venerant auctoꝛi. Tunc
enī oꝛi nr̄o cuſtodiaꝫ ponim⁹ ſi iu
git dn̄i mandata meditemur. ſilet
enī in malo q̄ non tacet bonū. Nec
erroꝛ ſbripit vbi ſeueritas celeſtis
infudit. Nā ſi a nob cogitatio ma
la ſubducat. ſi a ct⁹ turpiſſim⁹ ſe
gregat ſi a maioꝝ ꝯuſacōe diuida
mur: tunc vt ꝓpha dicit ſingulares
efficiamur dn̄o noſtro ⁊ xp̄o qui ē

benedict⁹ in secula seculoꝝ. Amē.

Psalm⁹. C.xli.

Voce mea ad
Titulus. intellect⁹ dd
cū esset in spelunca orō

Cassi. Ad lrām dd fili⁹ yesse saulem regem fugit: et cū essz in spelunca orauit. qd dn̄m xp̄m in corpe sig̅bat eē facturum Nā cū adhuc orōni intellect⁹ p̄mit titur: ad xp̄m p dauid sigtum tal' cōpatio referri debere monstrat.

Glo Qui cū esset in spelunca hoc est in mūdo vel i cor pore mortali: orō eius fuit ad p̄rem

Collect Qd q̄ iam impletuz est in saluatore nr̄o: corpus xp̄i qd est in eccāviz ppl's fidelis xp̄ianus in hoc ps̄ orat. vt educat̄ de spelunca. hoc ē de carcere hui⁹ seculi et pducat̄ ad spaciosa atria patrie celestis dicens.

Voce mea ad dn̄m clamaui.

Aug⁹ Postq̄ dixit. voce. non frustra ad dit. mea. q̄ multi clamāt ad dn̄m voce corpis sui et nō sua. Nō enī in terior in quo xp̄s cepit habitaē p fidē voce sua nō strepitu labioꝝ: s; in affectu cordis clamat ad dn̄m. vbi solus deus audit. Nisi voce pul monis et lingue clames: nō audit hō a te. Cogitacō tua clamor ē ad dn̄z [Voce mea ad dn̄z deprecat⁹ su

Nico Repeticio ē eiusdē sentē tie ad maiorē affect⁹ ex pressionē. Effundo] cū toto cona tu vel cū lacrimis [in cōspcū eius].

Aug Voce ē in corde meo. vbi tu solus deus vides [orō nem meaz] Si qn̄ oras. expelle tu multū et cateruā rebellātiū desideri oꝝ tuoꝝ. sit fixa cogitacō tua i eū quē adoras. claude ostium cordis ne tēptator igrediat̄ Tēptator nō cessat pulsare vt rūpat si clausum inuenerit. tūsit q̄ in ptāte nr̄ā est hoc ostiū claudere. Ideo dic̄ apl's Neq; detis locū dyabolo. Etenī si intrauerit et possidet. attēde. q̄ negli genter clausisti q̄ claudere neglexi sti. Quid ē aūt claudere ostiū; hoc ostiuz duas habet valuas. s. cupi ditatis et timoris. Aut cupis aliqd terrenū et hec intrat: aut times aliqd terrenū. et hec similit̄ itrat. Timo ris ḡ et cupiditatis ianuaz claude contra dyabolū: et apī ad xp̄m. quō ipsas valuas apis ad xp̄m cupi endo regnū celoꝝ timendo ignem gehēne. Per cupiditatē seculi dia bolus intrat: p desideriū vite eterne xp̄s intrat. Sed q̄ sit illa orō. cōse quenter exponit dicēs [tribulacō nem meā ante ipm pnūtio] i. orō nem q̄ fit in tribulacōe: q̄ plus so nat in auribus dei tribulatio cōtriti cordis q̄ ore plata deprecatio.

Hugo In deficiēdo ex me spm̄ meum] i. dū defi cit in me spiritus meus vt non m̄ attribuā vires meas nichil presu mens **Aug⁹** Sicq; humil' fa de me. clus [pnūciaui in cōspectu tuo tribulacōem meā: et tu cognouisti semitas meas] Ciusticie a pre ceptorum dei. **Nico** a hac q̄